

PROTOKÓŁ
z przebiegu I naboru do programu
Kolekcje – priorytet 4 – Kolekcje muzealne (edycja 2012)

Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dn. 18 maja 2012 r. ogłoszony został nabór do Programu MKiDN *Kolekcje – priorytet 4 – Kolekcje muzealne*. Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów został wyznaczony do pełnienia roli Instytucji Zarządzającej przedmiotowym programem.

W ramach priorytetu *Kolekcje muzealne* instytucje kultury będące muzeami wpisanymi do Państwowego Rejestru Muzeów mogą ubiegać się o dofinansowanie zakupu obiektu lub kolekcji do swoich zbiorów. Budżet programu został zaplanowany w kwocie 3 000 000 zł.

W ramach naboru, trwającego do dn. 29 czerwca 2012 r., wpłynęło **39** wniosków na łączną kwotę **3 371 740,60 zł**.

W 7 z przedłożonych wniosków stwierdzono błędy formalne, przy czym w przypadku 3 z nich błąd polegał na braku minimalnego wkładu własnego, a co za tym idzie dopuszczenie do dalszego rozpatrywania zostało przedstawione do decyzji Ministra KiDN. Minister wyraził zgodę na uwzględnienie przedmiotowych wniosków w dalszej procedurze oceny, co skutkowało uznaniem ich za poprawne pod względem formalnym. Wśród przedmiotowych wniosków znalazły się:

L.p.	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania
1	Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Zakup prac Antoniego Kenara do Galerii Sztuki XX wieku w willi Oksza
2	Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie	Rozbudowa kolekcji muzealnej Adama K. F. Ciemnowskiego
3	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	Zakup obrazu "Konny posłaniec", fragment Panoramy Siedmiogrodzkiej Jana Styki

W rezultacie jako błędne formalnie zakwalifikowano 4 wnioski, które stanowią 10% wszystkich projektów przedłożonych w ramach naboru.

W efekcie powyższego **35** wniosków **pozytywnie** przeszło etap oceny formalnej i zostało poddanych ocenie organizacyjnej Instytucji Zarządzającej oraz ocenie merytoryczno-społecznej Zespołu Sterującego. Kwota wnioskowana wszystkich poprawnych formalnie projektów wyniosła 3 147 665 zł.

W skład Zespołu Sterującego weszli:

1. Piotr Kosiewski - przewodniczący
2. Joanna Grzonkowska
3. Jerzy Gutkowski
4. Donata Jaworska
5. Hanna Wróblewska

Posiedzenie Zespołu odbyło się w dn. 25 lipca 2012 r. w siedzibie NIMOZ. W obradach wzięła udział także Monika Czartoryjska – koordynator priorytetu *Kolekcje muzealne*.

Czworo spośród ekspertów wyłączyło się z oceny części wniosków z powodu konfliktu interesów. Zakres wyłączeń przedstawia się następująco:

Piotr Kosiewski

L.p.	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania
1	Muzeum Pałac w Wilanowie	Wzbogacenie kolekcji artystycznej Muzeum Pałacu w Wilanowie

Joanna Grzonkowska

L.p.	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania
1	Zamek Królewski w Warszawie - Pomnik Historii i Kultury Narodowej	Zakup obrazu "Portret kobiety w białej sukni" autorstwa Anny Rajeckiej
2	Muzeum Narodowe w Warszawie	Zakup obrazu pt. "Więzienie" autorstwa Aleksandra Saszy Blondera do Galerii XX i XXI wieku w Muzeum Narodowym w Warszawie

Jerzy Gutkowski

L.p.	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania
1	Zamek Królewski w Warszawie - Pomnik Historii i Kultury Narodowej	Zakup obrazu "Portret kobiety w białej sukni" autorstwa Anny Rajeckiej

Donata Jaworska

L.p.	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania
1	Muzeum Narodowe w Szczecinie	Zakup rzeźby Xawerego Dunikowskiego Portret Leopolda Gottlieba, gips patynowany, oraz obrazu Hansa Hartiga, Pejzaż pomorski: nad Dziwną między Wolinem i Kamieniem Pomorskim, olej na płótnie

Po zebraniu wszystkich ocen członków Zespołu Sterującego wyliczono średnią ocenę merytoryczno-społeczną dla każdego zadania, a następnie zsumowano ją z oceną wartości organizacyjnej dokonaną przez NIMOZ. W ramach powstałego wstępnego rankingu 23 zadania uzyskały regulaminowe minimum punktowe uprawniające do otrzymania rekomendacji do dofinansowania, tj. 70 punktów. Mając na uwadze charakter programu członkowie Zespołu rekomendowali przyznanie wszystkim projektom kwalifikującym się do dofinansowania 100% kwoty wnioskowanej. Stanowisko swoje uzasadnili następującymi czynnikami:

- ❖ w przypadku większości wniosków ograniczenie zakresu rzeczowego projektu nie jest możliwe, gdyż przedmiotem wniosku jest zakup pojedynczego dzieła bądź spójnej kolekcji;
- ❖ zwiększenie wkładu własnego może przekroczyć możliwości finansowe większości wnioskodawców.

W oparciu o powyższe Dyrektor NIMOZ zatwierdził schemat podziału środków, na podstawie którego **23** wnioski uzyskały rekomendację uprawniającą do otrzymania dofinansowania, na łączną kwotę **2 432 313 zł.**

Zespół Sterujący z wielkim uznaniem powitał powołanie przez Ministerstwo programu *Kolekcje muzealne* i powierzenie go Narodowemu Instytutowi Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. Program ten odpowiada na realne i istotne potrzeby środowisk muzealnych. Daje szanse wzbogacenia lub uzupełnienia nie tylko kolekcji narodowych, w dużych metropoliach, ale również niewielkich, ale bardzo ważnych – ze względów merytorycznych, jak i społecznych - kolekcji regionalnych. Program ten może być także podstawą do dyskusji o potrzebie tzw. polityki zakupów oraz stać się, pośrednio, narzędziem dla NIMOZ do zdobywania informacji na temat planów i strategii mniejszych i większych ośrodków muzealnych w Polsce, podstawą do wprowadzania kodeksu dobrych praktyk w zakresie nabywania, przechowywania, opracowywania, a przede wszystkim udostępniania dzieł i kolekcji w zmieniających się i modernizujących muzeach.

Odnosząc się do kształtu regulaminu programu *Kolekcje – priorytet 4 – Kolekcje muzealne* członkowie Zespołu Sterującego zgłosili następujące uwagi:

- ❖ w odniesieniu do opinii nt. autentyczności i wyceny obiektu/kolekcji stwierdzono, iż w znacznej liczbie wniosków procedury stosowane przez muzea przy ich pozyskiwaniu wzbudzają zasadnicze wątpliwości; zastrzeżenia budził obiektywizm oraz rzetelność formułowanych opinii; podkreślono konieczność umieszczenia we wniosku (w polu dotyczącym osób zaangażowanych w realizację zadania) biogramu eksperta wraz z uzasadnieniem wyboru na autora opinii; zaznaczono również nieodzowność przedstawienia argumentacji i określenia jej podstaw dla uznania ceny dzieła za adekwatną do jego rzeczywistej wartości, w tym podanie przykładowych, wiarygodnych danych dotyczących cen osiągniętych za porównywalne dzieła na rynku sztuki; zwrócono również uwagę, iż w przypadku sporządzania opinii przez pracownika instytucji wnioskującej zasadne jest zaangażowanie w projekt również niezależnych ekspertów zewnętrznych; jako postulat zgłoszono także uwzględnienie w kryteriach oceny wskaźnika umożliwiającego punktowanie opinii przedstawionej we wniosku;
- ❖ w przypadku kilku wniosków członkowie Zespołu wyrazili wątpliwości wobec planowanej ceny zakupu dzieła, wśród przedmiotowych wniosków znalazły się:
 - Muzeum Narodowe w Kielcach (Zakup obrazu "Polowanie" Franciszka Kostrzewskiego, w celu rozbudowy zbiorów Muzeum Narodowego w Kielcach),
 - Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu (Poszerzenie kolekcji zabytkowych ciągników),
 - Muzeum Okręgowe w Tarnowie (Zakup obrazu "Konny posłaniec", fragment Panoramy Siedmiogrodzkiej Jana Styki);mając na uwadze fakt, że dwa z tych wniosków tj. Muzeum w Kielcach oraz Muzeum w Ciechanowcu, otrzymały wysoką ocenę merytoryczną, a tym samym rekomendowane są do dofinansowania przez Ministra KiDN, członkowie zespołu wyrazili postulat aby oba muzea przedstawiły dodatkowe uzasadnienie wyceny obiektów przed podpisaniem umowy o dofinansowanie;
- ❖ postulowano, by NIMiOZ w swych planach działalności na najbliższe lata uwzględnił problematykę przygotowania standardów w zakresie prowadzenia przez muzea strategii zakupów muzealiów oraz tworzenia przejrzystych procedur zakupowych;
- ❖ ustosunkowując się do zakresu merytorycznego wniosków uwypuklono, iż przedmiotem zakupu winno być pojedyncze dzieło bądź spójna kolekcja; w ramach jednego wniosku niezasadne jest występowanie o zakup zbioru obiektów, które nie stanowią kolekcji lub obiektów składających na różne kolekcje przechowywane w danej placówce;
- ❖ podkreślono konieczność pełniejszego opisywania we wniosku planowanych sposobów udostępniania i popularyzowania zakupionego dzieła/kolekcji oraz pełniejszej informacji na temat dostępności zbiorów a nie tylko obiektu/obiektów, które zamierza nabyć muzeum;

- ❖ postulowano zasadność rozdzielenia kryteriów oceny odnoszących się z jednej strony do standardów przechowywania i konserwowania gromadzonych zbiorów, a z drugiej do sposobów ich udostępniania i popularyzowania;
- ❖ postulowano włączenie do zakresu programu obiektów z zakresu dawnej kultury ludowej (zakup dzieł z obszaru współczesnej sztuki ludowej powinien być nadal możliwy w priorytecie *Kultura ludowa*);
- ❖ postulowano, by w ramach zakupów dokonywanych w priorytecie *Kolekcje muzealne* wprowadzono zasadę pełnej dostępności do wizerunku obiektów zakupywanych w ramach projektu (tzw. uwalnianie praw);
- ❖ zdziwienie Zespołu wzbudziła mała liczba wniosków dotyczących wykupu depozytów; takich stan rzeczy przypisywano często nierozstrzygniętej kwestii własnościowej dzieł stanowiących depozyty;
- ❖ zwrócono uwagę, że zakup wielu obiektów, będących przedmiotem ocenianych wniosków, będzie ważny dla lokalnych czy regionalnych kolekcji, ale tylko nieliczne mają znaczenie dla całego zasobu muzealnego w Polsce i będą miały znaczenie ogólnokrajowe; w wielu przypadkach też to lokalne władze powinny zadbać o zakup tych obiektów dla prowadzonych przez siebie muzeów.
- ❖ odnosząc się do liczby złożonych wniosków uznano, iż złożenie aplikacji przez ok. 1/3 uprawnionych podmiotów (spośród 114 uprawnionych muzeów wnioski złożyło 39) z pewnością nie jest spowodowane brakiem zapotrzebowania na program dotacyjny poświęcony uzupełnianiu kolekcji muzealnych, lecz faktem, że priorytet *Kolekcje muzealne* został ogłoszony w połowie roku, a co za tym idzie znaczna część instytucji nie była przygotowana do złożenia wniosku bądź nie miała zabezpieczonych w budżecie środków na wkład własny; wyrażono przekonanie, że kolejny nabór do priorytetu (planowany na listopad br.) z pewnością spotka się z większym zainteresowaniem muzeów;

SPORZĄDZAJĄCY: Monika Czartoryjska

ZATWIERDZAJĄCY: Piotr Majewski

Warszawa, dn. 3 sierpnia 2012 r.